

Re.Inclusion - Rekomendacijos dėl pabėgėlių bei prieglobsčio prašytojų integracijos į darbo rinką

**IO8/A8: “Pabėgėlių bei prieglobsčio prašytojų integracija į darbo rinką:
rekomendacijos specialistams”**

IO atsakingas partneris: Creative Learning Programmes Ltd.

TURINYS

Santrauka	3
Pagrindinės sąvokos.....	4
Praktikų rodyklė - apžvalga.....	7
Gerųjų praktikų pristatymas.....	14

Santrauka

Šiose rekomendacijose pateikiama daugybė gerosios praktikos pavyzdžių, kurie galėtų būti naudingi specialistams, dirbantiems siekiant įtraukti politinius pabėgėlius ir prieglobsčio prašytojus. Kai kurios iš rekomendacijų atsirado dar projekto sukūrimo metu, o kai kurios atlikus tyrimus ir interviu su žmonėmis, kurie jau aktyviai dirba šioje srityje. Siekdami pateikti konkrečius gerosios praktikos pavyzdžius, pagal pagrindinius tikslus jassuskirstėme į keturias skirtingas kategorijas.

Kai kurie šio projekto partneriai patys aktyviai dalyvauja migrantų priėmimo srityje ir pasidalino savo gerosiomis patirtimis, kurios jau pripažintos nacionaliniu lygmeniu, (pvz., „Il Sicomoro“ (Italija) ir „Gemeinsam Leben und „Lernen in Europa“ (Vokietija).

Duomenų rinkimo tikslais visi partneriai atliko tyrimus, naudodamiesi internetiniais ištekliais ir savo profesine patirtimi, siekdami surinkti daugumą gerosios praktikos pavyzdžių, esančių jų šalyse, ir pasiūlyti mūsų tikslinei grupei išsamią faktinės padėties apžvalgą apie atitinkamose šalyse esamą padėtį šiuo klausimu.

Minėtos gerosios praktikos kategorijos yra šios:

- A. Įgalinimo būdai
- B. Studijų pavadinimų ir profesinių kvalifikacijų pripažinimo tvarka
- C. Konsultacijos ir įtraukimas į socialinį gyvenimą bei integracija į darbo rinką
- D. Prieiga prie informacijos

Jie išvardyti praktikos rodyklėje ir išsamiau aprašyti skyriuje „Gerosios praktikos“.

Pagrindinės sąvokos

Norime pristatyti keletą svarbiausių šioje ataskaitoje naudojamų terminų. Šios apibrėžtys yra svarbios, nes skirtingose šalyse jos gali turėti skirtingas teises pasekmes ir teisinius įsipareigojimus, kurie savo ruožtu taip pat turi psichologinį, socialinį, ekonominį ir kitokį poveikį specialistams.

Prieglobsčio prašytojas

Tarptautiniu mastu prieglobsčio prašytojai yra žmonės, kurie peržengė tarptautines sienas siekdami apsaugos.

Jungtinėje Karalystėje prieglobsčio prašytojas yra asmuo, kuris kreipėsi dėl apsaugos pagal tarptautinę teisę, visų pirma remdamasis JT pabėgėlių konvencija arba Europos žmogaus teisių konvencijos 3 straipsniu, kuriuo draudžiamas kankinimas, nežmoniškas ar žeminantis elgesys ar bausmė ir draudžiamas asmens grąžinimas į šalį, kurioje asmuo gali patirti jo teisių pažeidimą pagal 3 straipsnį.

Pagal Vokietijos Federacinės Respublikos pagrindinio įstatymo (Grundgesetz - GG) 16a straipsnį asmenys, persekiojami dėl politinių priežasčių - dėl savo rasės, tautybės, politinės nuomonės, pagrindinio religinio įsitikinimo arba narystės tam tikroje socialinėje grupėje - turi: prieglobsčio teisę. Prieglobsčio teisė suteikiama ne tik Vokietijoje, kaip ir daugelyje kitų šalių, remiantis 1951 m. Ženevos pabėgėlių konvencijoje nustatytu tarptautiniu įsipareigojimu, bet ir kaip pagrindine teise. Jis padeda ginti žmogaus orumą visapusiškiau ir yra vienintelė pagrindinė teisė, kurią turi tik užsieniečiai.

Pabėgėlis

Pagal tarptautinę teisę 1951 m. Jungtinių Tautų konvencija dėl pabėgėlių statuso pabėgėlį apibrėžia kaip asmenį, kuris dėl visiškai pagrįstos baimės būti persekiojamam dėl rasės, religijos, pilietybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar politinių įsitikinimų yra už šalies, kurios pilietis jis yra, ribų ir negali arba bijo naudotis tos šalies gynyba; arba neturėdamas atitinkamos pilietybės ir būdamas už šalies, kurioje anksčiau buvo jo nuolatinė gyvenamoji vieta, ribų dėl tokių įvykių negali ar bijo į ją grįžti (1 straipsnio A dalis (2)).

Jungtinėje Karalystėje pabėgėlio statusas suteikiamas vidaus reikalų ministerijos pripažintam pabėgėliui, kaip apibrėžta Pabėgėlių konvencijoje. Todėl pabėgėliai yra tie, kuriems buvo suteikta apsauga Jungtinėje Karalystėje.

Italijoje, jei pripažįstamas pabėgėlio statusas, teritorinė komisija pradeda procedūrą, leidžiančią gauti „Asilo“ leidimą gyventi iš Policijos departamento. Leidimas gyventi prieglobstyje trunka 5 metus ir gali būti pratęstas pasibaigus galiojimo laikui.

Federalinis migracijos ir pabėgėlių biuras, vadovaudamasis Ženevos pabėgėlių konvencija, „pripažintais pabėgėliais“ - laiko asmenis, kuriems suteikta pabėgėlių apsauga po to, kai buvo baigta prieglobsčio procedūra.

Migrantas

Migrantas yra asmuo, kuris nusprendžia persikelti ne dėl mirties ar persekiojimo grėsmės, bet norėdamas pagerinti savo gyvenimą, siekdamas šeimos susijungimo, išsilavinimo ar įdarbinimo ir kt. Migrantai yra tie

žmonės, kuriems nekyla grėsmė jų gyvenimui ar saugumui jei jie grįžtų į savo šalį, ir jie galėtų gauti vyriausybės apsaugą savo šalyje.

Skirtumas gali būti neryškus, nes daugelis prieglobsčio prašančių asmenų bėga nuo karo ir smurto, bet taipogi gali siekti pagerinti savo gyvenimą. Paprastai „migrantas“ - tai terminas, vartojamas užsienio piliečiams, gyvenantiems šalyje, kurie atvyksta dėl šeimos, švietimo ar įdarbinimo priežasčių.

Pabėgėlio statusas – tarptautinė apsauga

Kai asmuo pripažįstamas pabėgėliu, jam paprastai suteikiamas pabėgėlio statusas, vadinamas „leidimu pasilikti“, kuris jam suteikia teisę penkerius metus teisėtai gyventi Jungtinėje Karalystėje. Pasibaigus šiam penkerių metų laikotarpiui, asmuo gali kreiptis dėl nuolatinio pabėgėlio statuso.

Visų pirma Italijoje tarptautinis apsaugos prašytojas yra asmuo, kuris kreipėsi dėl tarptautinės apsaugos ir laukia pabėgėlio statuso arba kitos apsaugos formos pripažinimo. Tarptautinė apsauga reiškia, kad jis yra saugioje vietoje, o prieglobsčio suteikimas reiškia asmenų, kurie negali saugiai gyventi savo kilmės šalyje, priėmimą, nes jie jaučiasi persekiojami ar pavojuje, todėl nenori arba negali gauti apsaugos nuo savo šalies vyriausybės. Sprendimą dėl tarptautinės apsaugos prašymo priima tarptautinės apsaugos pripažinimo teritorinė komisija, kurią sudaro 4 nariai: 2 Vidaus reikalų ministerijos nariai, 1 atstovas iš savivaldybės (arba provincijos ar regiono), 1 atstovas iš UNHCR.

Vokietijos Federacinės migracijos ir pabėgėlių tarnybos teigimu, po pabėgėlio statuso pripažinimo, asmuo gali gauti leidimą gyventi trejus metus, leidimas gyventi po trijų ar penkerių metų, jei įvykdomos kitos prielaidos, pvz. gebėjimas užtikrinti saugų gyvenimą ir tinkamas vokiečių kalbos žinias, neleistina prieiga prie darbo rinkos - leidžiama dirbti ir jis / ji turi teisę į privilegijuotą šeimos susijungimą.

Laikinas priėmimas

Laikinas priėmimas tarsi pranešimas apie įsipareigojimą sulaikyti. Prieglobsčio prašytojams, kurie kreipiasi dėl prieglobsčio atvykimo uoste, šį statusą gali suteikti vidaus reikalų ministerija.

Italijoje su naujuoju dekretu tarptautiniai apsaugos prašytojai, turintys „Attestato nominativo“, bus siunčiami į „priėmimo centrus“ arba „CARA“. Taip pat yra galimybė sulaikyti tarptautinės apsaugos prašytojus, siekiant nustatyti jų tapatybę ir pilietybę grąžinimo centruose.

Žmonės gali būti priimami Vokietijoje pagal humanitarinę priėmimo procedūrą pagal 23 skyriaus 2 skirsnį iš Gyvenamosios vietos įstatymo (AufenthG), tie, kurie dėl ūmios krizinės situacijos pabėgo iš savo kilmės šalių, tad yra priklausomi nuo greitos humanitarinės pagalbos. Pasirinktiems asmenims iš pradžių suteikiamas ribotos trukmės leidimas gyventi.

Humanitarinė apsauga

Humanitarinė apsauga yra imigracijos statuso forma. Vidaus reikalų ministerija ją suteikia asmeniui, kuriam ji nusprendė, kad jiems reikia apsaugos, bet kuris neatitinka teisinių pabėgėlio statuso kriterijų.

Italijoje tarptautinis apsaugos prašytojas, kuris neatitinka teisinių kriterijų dėl pabėgėlio statuso, gali būti priskirtas „pagalbinei apsaugai“, jei jis įrodė, jog yra pagrindo manyti, kad jam kils reali rizika patirti didelę žalą jo kilmės šalyje. Rimtą žalą sudaro: mirties bausmė arba vykdymas, kankinimas arba nežmoniškas ar žeminantis elgesys ar bausmė, arba rimta ir individuali grėsmė civiliniam gyvenimui ar asmeniui dėl smurto tarptautinio ar vidaus ginkluoto konflikto atvejais.

Papildoma apsauga taikoma tada, kai nei pabėgėlių apsauga, nei teisė į prieglobstį negali būti suteikta, o kilmės šalyje gresia didelis pavojus. Didelė grėsmė gali atsirasti tiek vyriausybiniam, tiek nevyriausybiniam subjektams.

Specialioji apsauga

Nutarimas dėl migracijos ir saugumo, kuris įsigaliojo 2018 m. spalio 5 d., Panaikino „humanitarinę apsaugą“ - leidimą gyventi, išduotą tiems, kurie neatitinka pabėgėlio statuso ar papildomos apsaugos, bet buvo pripažinti pažeidžiamais. Nepilnamečiai, prekybos žmonėmis aukos, šeimos su mažais vaikais ir žmonės, turintys psichinių ar fizinių sužalojimų, būtų turėję teisę gauti humanitarinį leidimą, kuris buvo labiausiai paplitusi apsaugos forma Italijoje ir yra lygiavertė kitose Europos šalyse. Jis trukdavo dvejus metus ir galėjo būti pakeistas į darbo leidimą. Vietoj to, naujas įstatymas numato specialius leidimus tam tikroms kategorijoms, trumpesniai laikui, „specialios apsaugos“ leidimą gyventi

Jis gali būti išduodamas tik tiems asmenims, kurie negali būti išsiųsti dėl prievolių negrąžinti, apibrėžtu Konsoliduoto imigracijos akto 19 straipsnyje, nebent pareiškėjas gali būti grąžintas į šalį, kurioje tas asmuo galėtų gauti „lygiavertę apsaugą“.

Kvotos arba programos pabėgėliai

Žmonės, kurie atvyksta jau kaip pabėgėliai į priimančiąją šalį, dažniausiai per UNHCR su vyriausybės pagalba, tad jų atvykimas iš anksto suplanuotas, tad jie gali gauti papildomą paramą bei paslaugasdinami kvotos arba programos pabėgėliais.

Praktikų rodyklė (apžvalga)

Nr.	Praktikos pavadinimas	Kategorija	Šalis	Atsakinga institucija/organizacija	Plačiau
1	INTERMOVE	A	Ispanija	Mokymo ir konsultavimo įmonė	http://inter-move.eu/en/home/
2	„Vietinis mokymas skirtas imigrantų integracijai“ (Local learning to Integrate Immigrants)	A	Ispanija	Mokymo ir konsultavimo įmonė	http://www.ll2ii.eu/
3	Asociacija „San Rafael Action Centre“ – CAS San Rafael	A	Ispanija	Asociacija „San Rafael Action Centre“ – CAS San Rafael	http://www.asociacionsanrafael.org/index.php/que-hacemos/cursos-de-formacion
4	Italų kalbos kursai universitetuose	A	Italija	SPRAR centras	http://www.sprar.it/ - http://www.ilsicomoro.net/
5	„Tylioji akademija“ (Silent Academy)	A	Italija	Socialinis kooperatyvas „Il Sicomoro“	https://www.matera-basilicata2019.it/it/programma/temi/riflessioni-e-conessioni/1356-the-silent-academy.html
6	#tutorpool bendruomenė	A	Graikija	bendruomenė	https://www.facebook.com/tutorpool/
7	„Sportas kviečia pabėgėlius“ (Sport Welcomes Refugess)	A	Graikija	Sport Inclusion Network (SPIN)	https://www.facebook.com/SpinProject
8	PolicESOL	A	UK	Pietų Velso policijos ir Cardif'o taryba	https://www.resettlement.eu/good-practice/policesol-language-course-south-wales-police-and-cardiff-council-esol-english-speakers

9	„Tiltų statymo programa“ (Building Bridges Programme)	A	UK	Pabėgėlių taryba ir NHS	https://www.refugeecouncil.org.uk/what-we-do/refugee-services/refugees-into-jobs/refugee-health-professionals
10	Sprachpaten für Flüchtlinge	A	Vokietija	Gemeinsam leben und lernen in Europa e.V.	https://gemeinsam-in-europa.de/
11	MAV	A	Vokietija	Ifa Akademie – Mokymų ir švietimo centras	http://mav-eu.info/contact/
12	Dienos centras “Kultūrų įkalnė”	A, C	Lietuva	Caritas (Užsieniečių Integracijos programa)	http://www.vilnius.caritas.lt/caritas-padaliniai/uzsienieciu-integracijos-programa/projektai.html
13	CIMEA - Centro di Informazione sulla Mobilità e le Equivalenze Accademiche (Akademinio mobilumo ir lygiavertiškumo informacijos centras)	B, D	Italija	CIMEA - Centro di Informazione sulla Mobilità e le Equivalenze Accademiche (Akademinio mobilumo ir lygiavertiškumo informacijos centras)	http://www.cimea.it
14	Europos aktuarų asociacija	B	UK	Daugiašaliai ar dvišaliai susitarimai, numatyti siekiant suteikti pabėgėliams teises į pripažinimą ir galimybę verstis savo profesija kitose Europos šalyse.	https://actuary.eu/ https://actuary.eu/documents/Heubeck-letter-final-nov2010.pdf
15	RETAS - Pabėgėlių švietimo ir mokymo patarimoji tarnyba	B, D	UK	RETAS - Pabėgėlių švietimo ir mokymo patarimoji tarnyba	http://retasleeds.wixsite.com/retasleeds

16	Migrantų kvalifikacijų bei kompetencijų pripažinimas mokymo srityje Škotijoje	B	UK	Taryba padedanti pabėgėlių akademikams	http://www.academic-refugees.org/
17	Ankstesnio mokymosi akreditavimas (APL)	B	UK	Britų universitetai	https://www.kcl.ac.uk/study/learnin-gteaching/kli/Programmes/apl.aspx
18	"European Qualification Passport for Refugees" - bandomasis projektas	B	UK	UK NARIC/NOKUT (NORWEGIAN NARIC)/DOATAP (HELLENIC NARIC)/CIMEA	https://rm.coe.int/168070016d
19	Pabėgėlių sveikatos priežiūros specialistų grupė	B, D	UK	Pabėgėlių taryba	https://www.refugeecouncil.org.uk/what-we-do/refugee-services/refugees-into-jobs/refugee-health-professionals
20	Profesinių studijų pripažinimas ir galimybė dirbti pagal reglamentuojamą profesiją	B	UK	Pagalba migrantams	http://www.migranthelpuk.org
21	Bendruomenė: "INTEGRATION THROUGH QUALIFICATION (IQ)	B	Vokietija	IQ sklaidos projektas	http://www.netzwerk-iq.de/network-iq-start-page/network-iq/programme-description.html
22	Pripažinimas VOKIETIJOJE - internetinė svetainė	B	Vokietija	Federalinė švietimo ir mokslinių tyrimų ministerija (BMBF) ir Federalinė užimtumo agentūra (BA)	https://www.recognition-in-Vokietija.info/
23	MigraNet/InteGR AID/ProfilPass	B	Vokietija	Bundesland Bavaria	http://www.migranet.org/

24	Profesinių studija pripažinimas ir galimybė dirbti pagal reglamentuojamą profesiją	B	Ispanija	Švietimo, kultūros ir sporto ministerija	http://www.mecd.gob.es/servicios-al-ciudadano-mecd/en/catalogo/educacion/gestion-titulos/estudios-universitarios/titulos-extranjeros/homologacion-educacion-superior.html
25	Neformalių įgūdžių ir kompetencijų pripažinimas ir darbo patirtis	B	Ispanija	Švietimo, kultūros ir sporto ministerija	http://www.todofp.es/inicio.html
26	TodoFP internetinis puslapis	B	Ispanija	Švietimo, kultūros ir sporto ministerija	http://www.todofp.es/acreditacion-de-competencias.html
27	Akademinis užsienio kvalifikacijų pripažinimas	B	Lietuva	SKVC	http://www.skvc.lt/default/en/60/apply/documentation_requirements
28	Profesinis kvalifikacijos pripažinimas pabėgėliams su dokumentais	B	Lietuva	SKVC	http://www.profesijos.lt/go.php/lit/IMG
29	Kvalifikacijos pripažinimas pabėgėliams neturintiems dokumentų	B	Lietuva	SKVC	http://www.skvc.lt/default/en/60/apply/documentation_requirements
30	BENDRA EUROPOS PRIEGLOBSČIO PRAŠYTOJŲ SISTEMA	B	Graikija	Nacionalinė švietimo ministerija	https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/asylum_en
31	Europos kvalifikacijų pasas: nauja pabėgėlių	B	Graikija	Europos Taryba, Graikijos švietimo, mokslinių tyrimų ir religijos reikalų ministerija ir kvalifikacijos	http://www.coe.int/en/web/education/recognition-of-refugees-qualifications

	aukštojo mokslo kvalifikacijų vertinimo priemonė			pripažinimo centrai Graikijoje, Italijoje, Norvegijoje ir Jungtinėje Karalystėje.	
32	SERTIFIKATŲ SUTEIKIMAS PAGAL GRAIKIJOS KALBOS, ISTORIJOS IR KULTŪROS ŽINIŲ LYGJ: ODYSSEAS	B	Graikija	Mokymosi visą gyvenimą generalinis sekretoriatas, kurį remia Darbo ir socialinės apsaugos ministerija	https://www.inedivim.gr/en/programmes-actions/%E2%80%99Codysseus-education-immigrants-greek-language-greek-history-and-greek-culture
33	Projektas "Švietimas be sienų" (UNINETTUNO)	B	Italija	Università senza Confini (UNINETTUNO)/	www.istruzioneensenzaconfini.it
34	FORMEDIL sistema	B	Italija	Formedil	www.formedil.it
35	CIMEA - Centro di Informazione sulla Mobilità e le Equivalenze Accademiche (Akademinio mobilumo ir lygiavertiškumo informacijos centras)	B, D	Italija	CIMEA - Centro di Informazione sulla Mobilità e le Equivalenze Accademiche (Akademinio mobilumo ir lygiavertiškumo informacijos centras)	http://www.cimea.it
36	Antros galimybės mokyklų programa	C	Graikija	Nacionalinė švietimo ministerija	http://ec.europa.eu/epale/it/node/28958
37	Ugdymo programa apie seksualinę ir reprodukcinę sveikatą	C	Graikija	„Unmentionables“ išteklių centras	https://theunmentionablesglobal.org/resourcecenter
38	Darbo ir pensijų departamento pabėgėlių užimtumo strategija	C	UK	Darbo ir pensijų departamentas	https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-work-pensions
39	Draugystė (Friendship)	C	UK	The Welcoming	http://www.thewelcoming.org/friendship/?doing_wp_cron=1543943519.4007039070129394531250
40	Stažuotės pabėgėliams	C	Italija	SPRAR Centras	http://www.sprar.it/ - http://www.ilsicomoro.net/

41	Integracinio pobūdžio veiklos	C	Italija	MSNARA centras nelydimiems nepilnamečiams	http://www.sprar.it/ - http://www.ilsicomoro.net/
42	Teisinė pagalba	C	Italija	SPRAR Centras	http://www.sprar.it/ - http://www.ilsicomoro.net/
43	“Kartu: Pabėgėliai ir jaunimas”	C	Lietuva	“Active Youth” VSI “Integracijos Centras”, “Politikos analizės institutas”, “Baltic Youth Way” & “Brodoto”	http://www.refugeeseurope.com/news-and-resources
44	Mini darbo centras RPPC	C	Lietuva	Kaunas Užimtumo tarnyba ir RPPC	n/a
45	Pabėgėlių ir migrantų integracijos centras Kaune - InLT	C, D	Lietuva	Lietuvos Raudonasis kryžius	https://www.facebook.com/www.recross.lt/
46	Dienos centras “Kultūrų namai”	C, D	Lietuva	Caritas (Užsieniečių Integracijos programa)	http://www.vilnius.caritas.lt/caritas-padaliniai/uzsienieciu-integracijos-programa/projektai.html
47	“Darbo treneris”	C	Vokietija	integrAIDE – Universität Würzburg	http://integrai.de/
48	Informationslotse nschulung EMPOWER (Migrantai: potencialo atskleidimas - būdai savanoriškam darbui)	C	Vokietija	Gemeinsam leben und lernen in Europa e.V.	https://gemeinsam-in-europa.de/
49	FAM projektas	C	Vokietija	Pasau regiono verslo forumas	http://www.wifo-passau.de/willkommen-fam-potentiale-nutzen/ueber-fam/massnahmen/
50	Pabėgėlių darbo įtraukimo protokolas	C	Ispanija	Murcia regionas, Ispanija	www.sefcarm.es
51	DIVEM, įvairovė įmonėse	C	Ispanija	NVO ACCEM	https://divem.accem.es/diversidad-en-la-empresa/

52	ANDALUCÍA INTEGRA	C	Ispanija	Sevilijos prekybos, pramonės ir laivybos rūmai	http://www.redesinterculturales.org/system/files/programataller7.granda.pdf
53	EXEQUO, Pažeidžiamieji migrantai: CIEs projektas	C, D	Ispanija	Fernando Pombo Fondas	http://www.fundacionpombo.org/qu-e-hacemos/proyecto-exequo/cie/
54	Išteklių vadovas pabėgėliams	D	Ispanija	Valencijos provincija	https://www.fundacionporlajusticia.org/es/que-hacemos/accion-social/guia-de-recursos-para-refugiados
55	„One stop shop“ paslaugos	D	Graikija	Graikijos pabėgėlių taryba	https://www.gcr.gr/el/
56	„Mes visi esame pieliečiai“	D	Graikija	Graikijos pabėgėlių taryba ir Bodossaki fondas	http://www.weareallcitizens.gr/
57	Bedarbių migrantų ir pabėgėlių informavimas ir konsultavimas	D	Graikija	Atėnų miesto taryba	https://www.acmr.gr
58	Sutartis su vietine biblioteka	D	Italija	Soc. korp. „Il Sicomoro“	www.ilsicomoro.net
59	Integracijos vadovas	D	Vokietija	Gemeinsam leben und lernen in Europa e.V.	https://gemeinsam-in-europa.de/files/Informationslotsen%20in%20der%20FI%C3%BCchtlings-%20und%20Integrationsarbeit_Englis ch.compressed.pdf
60	Gidas pabėgėliams	D	Vokietija	Gemeinsam leben und lernen in Europa e.V.	http://www.refugeeguide.de/
61	Sveiki atvykę į Vokietiją	D	Vokietija	Münchner Forum für Islam	http://www.islam-muenchen.de/

Gerųjų praktikų pristatymas

Įvadas

Geroji praktika - priemonė, kuri yra veiksmingiausias būdas norint pasiekti konkretų tikslą. Geroji praktika yra ne tik ta praktika kuri savaime yra gera, bet tokia praktika, kuri, kaip įrodyta, veikia gerai ir duoda gerų rezultatų, todėl yra rekomenduojama kaip pavyzdys. Tai sėkminga patirtis, kuri buvo išbandyta ir patvirtinta plačiaja prasme, kuri buvo pakartota ir nusipelno būti dalijama taip, kad daugiau žmonių galėtų ja pasinaudoti bei pritaikyti.

Visi partneriai buvo raginami pateikti „gerosios praktikos“ pavyzdžius, ypač atsižvelgiant į:

- a) programas, skirtas skatinti migrantų socialinę ir darbo įtrauktį.
- b) politika, strategijos ir praktikos, įskaitant mechanizmus, kuriais siekiama įvertinti ir spręsti iškilusius iššūkius įgyvendinant veiklą, kuria siekiama migrantų socialinės ir profesinės integracijos,
- c) suaugusiųjų švietėjams ir specialistams, dalyvaujantiems migrantų švietimo / mokymo / administravimo ir (arba) teisinės pagalbos srityje regioniniu ir nacionaliniu lygiu, teikiamos mokymo ir švietimo programos.

Kategorija A: Įgalinimo būdai

Geroji praktika A.1

- Pavadinimas: INTERMOVE
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Ispanija
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: „INTERMOVE“ projektas siekia daryti įtaką tokių įgūdžių, kaip kalbos ar tarpkultūrinių įgūdžių, tobulinimui, naudojant novatorišką požiūrį, kad būtų galima suprasti kelias kalbas besimokant kitose srityse. Programos tikslas - paruošti dalyvius mobilumo projektams per kalbų supratimą. INTERMOVE sprendžia dvi kliūtis: tarpkultūrinius klausimus ir užsienio kalbų žinias, kurdama ir įgyvendindama naują mokymo kelią, skirtą pasiruošti mobilumo projektams, įtraukiant prancūzų, anglų, portugalų, italų ir ispanų kalbų supratimą kaip priemonę tarpkultūriniam pasiruošimui.
- Plačiau: <http://inter-move.eu/en/home/>

Geroji praktika A.2

- Pavadinimas: „Vietinis mokymas skirtas imigrantų integracijai“ (Local Learning to Integrate Immigrants)
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Ispanija
- Įgyvendinimo laikotarpis: šiuo metu
- Trumpas aprašymas:
Pagrindinės veiklos sritys yra suaugusiųjų, dirbančių su vietinėmis institucijomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, specialistais ir kitais srities dalyviais, dirbančiais su imigrantų įtraukimu į visuomenę ir užimtumą, mokymas, įgalinimas ir mokymasis. LL2II tikslas - mokyti suaugusiuosius dirbančius vietinėse įstaigose, nevyriausybinėse organizacijose, operatorių ir kitose su imigrantais susijusiose srityse.
- Plačiau: <http://www.ll2ii.eu/>
- Galimybė pritaikyti kitoje šalyje/kitame kontekste:

Geroji praktika A.3

- Pavadinimas: Asociacija “San Rafael Action Centre” – CAS San Rafael
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Ispanija (Madridas)
- Įgyvendinimo laikotarpis: nuo 1985
- Trumpas aprašymas: Asociacija buvo įkurta 1985 m., siekiant patenkinti imigrantų ir didelės socialinės atskirties rizikos žmonių poreikius. Ši asociacija dirba su užsieniečiais socialinių, teisinių, darbo, psichologinių ar pagrindinių poreikių aprėpties srityse; be kultūrinės, religinės ar politinės diskriminacijos.

Pagrindinis tikslas yra pasiekti visišką ir veiksmingą žmonių ir šeimų, kuriems reikalinga parama sprendžiant jų kasdienio gyvenimo sunkumus, integraciją į visuomenę. Pagrindinis šio subjekto prioritetas yra tai, kad visos intervencijos vykdomos dalyvaujant ir gavus programos dalyvių sutikimą.

Vienas iš šio Asociacijos parengtų projektų yra „Kompetencijų, skirtų darbo reintegracijai, ugdymas“. Tikslas - visapusiškai atkreipti dėmesį į ilgalaikius bedarbius taikant šią procedūrą: pradinė diagnozė ir intervencijos programos rengimas; suteikti reikiamus išteklius pagrindiniams poreikiams ir darbo paklausai patenkinti; tolesnių veiksmų ir intervencijos proceso stebėseną; vėlėsnis stebėjimas ir galutinė intervencija.

- Plačiau: <http://www.asociacionsanrafael.org/index.php/que-hacemos/cursos-de-formacion>

- Galimybė pritaikyti kitoje šalyje/kitame kontekste:

Šios asociacijos vykdoma veikla yra visapusiška ir gali būti pritaikyta, atsižvelgiant į tam tikrus šalies, kurioje ji galėtų būti taikoma, socialinius, ekonominius ir geografinius poreikius. Vis dėlto svarbiausia yra suderinti su pagrindiniais CAS San Rafael principais ir vertybėmis, t.y. gelbėti asmens orumą.

Geroji praktika A.4

- Pavadinimas: Italų kalbos kursai universitetuose

- Šalis, kurioje įgyvendinama: SPAR centras, Italija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: projektą finansuoja Materos savivaldybė, siūlomi italų kalbos kursai pabėgėliams ir prieglobsčio prašytojams, gyvenantiems Materoje ir jos provincijoje. Mokymo tikslas - padėti pabėgėliams ir prieglobsčio prašytojams suteikiant jiems nemokamas italų kalbos pamokas. Kursai yra nuolatiniai, kai pabėgėlis atvyksta į Materos (arba Materos provincijos) SPRAR, jis turi atlikti italų kalbos testą, kad būtų įvertintas jo pradinis žinių lygis. Pagal tai jis priskiriamas „pagrindinio lygio kursui“ arba „aukštesnio lygio kursui“. Italų kalbos kursai vyksta Basilicata universitete, Materoje. Kalbų kursų lankymas yra privalomas, tačiau numatomos lengvatoms pabėgėliams ir prieglobsčio prašytojams, kurie dirba (gali lankyti pamokas ne darbo metu) ir moterims su vaikais (jos gali naudotis nemokamomis kūdikių priežiūros paslaugomis).

- Plačiau: <http://www.sprar.it/> - <http://www.ilsicomoro.net/>

Geroji praktika A.5

- Pavadinimas: „Tylioji akademija“ (Silent Academy)

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Italija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Ši praktika buvo parengta pagal projektus, numatytus „Matera 2019 - Europos kultūros sostinė“, pagal Silent University modelį. Politiniai pabėgėliai ir prieglobsčio prašytojai tampa mokytojais, kurie perduoda savo įgūdžius vietos gyventojams priimančiose šalyse

- Plačiau: <https://www.matera-basilicata2019.it/it/programma/temi/riflessioni-e-conessioni/1356-the-silent-academy.html>

Geroji praktika A.6

- Pavadinimas: #Tutorpool bendruomenė

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Graikija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: 1. Pamokos, siūlomos imigrantų vaikams (6–17 metų amžiaus), kurie susiduria su šia problema Graikijos švietimo mokyklose: programa yra planuojama pagal studentų ir mokytojų tvarkaraštį - studentams nesuteikiama pamoka pagal standartinį tvarkaraštį. E mokymosi kursų pagalba studentai gali planuoti savo pamokas pagal savo kasdienę programą.

2. Graikų kalbos pamokos pabėgėliams, imigrantams ir grįžtantiems asmenims: programa planuojama pagal besimokančiojo ir mokytojo tvarkaraštį - studentams nesuteikiama pamoka pagal standartinį tvarkaraštį. E mokymosi kursų pagalba studentai gali planuoti savo pamokas pagal savo kasdienę programą.

#Tutorpool sukurtoje platformoje nemokamiems kursams yra užregistruota apie 300 studentų iš įvairių šalių dalių ir 521 mokytojas siūlo 305 kursus. Šioje veikloje dalyvauja apie 15 savanorių, įskaitant graikų profesorius iš kelių Europos šalių, pvz. Vokietija, Italija ir Ispanija. #Tutorpool bendruomenė neteikia įvertinimo ar sertifikavimo. Suaugusieji, besimokantys graikų kalbos pamokose, gali patvirtinti savo žinias per graikų kalbos centro, kurį prižiūri Graikijos švietimo ministerija ir bendradarbiauja su kultūros ir užsienio reikalų ministerijomis, egzaminų tarnybą.

- Plačiau: <https://www.facebook.com/tutorpool/>

- Galimybė pritaikyti kitoje šalyje/kitame kontekste: Mokymo turinys parengtas pagal Graikijos švietimo sistemą ir mokymo programas, taip pat remiantis konkrečiais studentų ir besimokančiojo mokymo / švietimo poreikiais. Mokytojai, dalyvaujantys šiose programose, savo paslaugas siūlo savanoriškai.

Geroji praktika A.7

- Pavadinimas: “Sport Welcomes Refugees” (Sportas kviečia pabėgėlius)

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Graikija (bendradarbiaudama su kitomis šalimis)

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Sporto įtraukties bendruomenė (SPIN) pradėjo naują Erasmus + projektą „Sportas kviečia pabėgėlius, kuris startavo Vienoje, suorganizavus pirmąsias veiklas tokias, kaip pokalbiai su tikslinėmis grupėmis ir apvalieji stalai visose aštuoniose šalyse partnerėse ir mokymai sporto treneriams Italijoje. Septynios iš dalyvaujančių organizacijų jau dalyvavo (SPIN) projekte. Graikijos partnerius FAROS taipogi prisijungė prie šio projekto. Veiklos:

1. Įrodymų bazės link: poreikių įvertinimas, kokybės kriterijų ir gerosios praktikos kūrimas

- Sporto pedagogų poreikių vertinimas atsižvelgiant į faktinius iššūkius

- Gerosios praktikos pavyzdžių aprašymas ir analizė Europoje

- kokybės kriterijų kūrimas projektams, įskaitant pabėgėlius sportui / sporte

2. Sporto pedagogų ir klubų kvalifikacija ir mokymai

- Sporto trenerių ir sporto instruktorių mokymo programa (2017 m. birželio mėn.)

- Internetinė platforma: sporto klubai atidaro duris pabėgėliams ir migrantams

3. Pagarba pabėgėliams - kampanijos ir visuomenės informuotumo didinimas

- įvairūs renginiai Europos sporto savaitės metu (2017 m. Rugsėjo mėn.)

- įvairūs renginiai FARE veiksmų savaitės metu (2018 m. Spalio mėn.)

4. Sporto iniciatyvų su naujai atvykusiais migrantais gebėjimų stiprinimas

- struktūrizavimas, susitikimai su vietiniais: „Žaliųjų iniciatyvos atitinka organizuotą sportą“ (2017 m. gegužės / birželio mėn.)

- Pagrindiniai paketai - Parama sporto iniciatyvoms, dirbančioms su naujai atvykusiais migrantais (vyksta)

5. Europos tinklų kūrimas ir politikos kūrimas

- Plačiau: facebook.com/SpinProject

Geroji praktika A.8

- Pavadinimas: PolicESOL

- Šalis, kurioje įgyvendinama: JK

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: bendradarbiaudami Pietų Velso policija ir Kardifo taryba ESOL (anglakalbiams bei kitų kalbų kalbėtojams) sukūrė PolicESOL kursą. Kurso tikslas - ugdyti anglų kalbos įgūdžius ir suteikti dalyviams supratimą apie jų teises ir pareigas. Taip pat siekiama sukurti pasitikėjimą policija. Kursas susideda iš daugelio mokymo sesijų, kurių kiekvienas yra specialiai sukurta siekiant suteikti žinių ir supratimo apie tai, kaip saugiai gyventi JK ir laikytis įstatymų. Dalyvavimas kursuose yra visiškai savanoriškas ir paprastai vyksta atskirose klasėse vyrams ir moterims. Kursas buvo sukurtas kaip dešimt nepriklausomų dviejų valandų sesijų, įskaitant keletą temų: įvadas į JK policiją; sprendimų ieškojimas ekstremaliose situacijose; asmeninis saugumas bendruomenėje; vaikų saugumas JK; smurto šeimoje problemos sprendimas; rasistiniai incidentai; narkotikų ir alkoholio vartojimas ir vairavimas JK.

- Indicators of impact in terms of efficiency and effectiveness: Kiekvienais metais Kardifo ESOL kursuose dalyvauja apie 2500 mokinių, atstovaujančių 100 skirtingų tautybių. Dauguma jų turi naudos iš PolicESOL kurso. Grįžtamasis ryšys parodė, kad klasėms pavyko sustiprinti dalyvių pasitikėjimą

policija, todėl jie gyvendami JK jaučiasi geriau. Projekto sėkmė buvo pripažinta nacionaliniu apdovanojimu ir jo pritaikymu bei naudojimu kitose JK srityse.

Išmoktos pamokos:

- ✓ Svarbu sutelkti dėmesį tik į policijos tarnybą bendruomenėje ir priimančioje šalyje, o ne paskatinti dalyvius lyginti kilmės šalies policijos tarnybą, nes tai gali sukelti trauminius prisiminimus.
- ✓ Policijos pareigūnas ir personalo atvykimas yra esminė bendruomenės narių ir policijos santykių kūrimo dalis. Tačiau labai svarbu, kad besimokantiesiems būtų suteikta galimybė pakviesti policiją apsilankymui, o ne iš anksto surengti vizitą.

- Plačiau: <https://www.resettlement.eu/good-practice/policesol-language-course-south-wales-police-and-cardiff-council-esol-english-speakers>

Geroji praktika A.9

- Pavadinimas: Refugee Health Professionals - Building Bridges Programme (Pabėgėlių sveikatos programa – Tiltų statymo programa)

- Šalis, kurioje įgyvendinama: JK

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Programa „Tiltų statyba“ yra finansuojama NHS (nacionalinės sveikatos sistemos), ji skirta pabėgėliams sveikatos specialistams, gyvenantiems Londone. Pabėgėlių taryba, pagrindinė partnerė, yra orientuota į pabėgėlių-gydytojų rėmimą. Padedame pabėgėlių gydytojams atnaujinti jų profesinę kvalifikaciją tam, jog galėtų dirbti JK. Tai padeda pabėgėliams-gydytojams:

- Atnaujinti medicinos žinias ir įgūdžius prieš laikant PLAB 1 ir 2 dalių egzaminus

- Gerinti jų kalbos ir bendravimo įgūdžius

- Pasiruošti dirbti NHS ir rūpintis pacientu

- Susipažinti su JK medicinos procedūromis ir sistema

- Suprasti JK įdarbinimo procesus ir ugdyti reikiamus įgūdžius

- Rasti darbą per CAPS (klinikinės praktikos schemą) ar kitais būdais

- Plačiau:

https://www.refugeecouncil.org.uk/what_we_do/refugee_services/refugees_into_jobs/refugee_health_professionals

Geroji praktika A.10

- Pavadinimas: Sprachpaten für Flüchtlinge

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Vokietija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Šia praktika siekiama padėti pabėgėliams kuo greičiau mokytis vokiečių kalbos. Vienas su vienu mokymosi sistema skatina pasitikėjimo pagrindu kurti „mentorius“ ir pabėgėlio santykius. Tikslinė grupė yra vyresnio amžiaus pabėgėliai, nepriklausomai nuo jų tautybės, amžiaus ar kitų savybių.

Antrasis tikslas - suteikti savanorių mentoriams kvalifikaciją kalbų mokymui. Be to, GLL siekia pasirūpinti, kad savanoriams būtų sukurta tinkama medžiaga, kad būtų lengviau mokytis kalbų ir kad tai būtų įdomiau abiem pusėms.

Nauda: Daugiau nei 70 pabėgėlių Pasau regione nuo pat projekto pradžios šią praktiką naudojo daugiau kaip 76 savanoriams, šiuo metu yra 28 savanoriai-mentorai palaikantys 22 pabėgėlius. Siekiant padėti savanoriams mokytis įdomiau ir sukurta pagalbinė medžiaga kalbos mentoriumi, kuri prieinama kiekvienam savanoriui.

- Plačiau: <https://gemeinsam-in-europa.de/>

Geroji praktika A.11

- Pavadinimas: MAV

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Vokietija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Turinys ir įrankiai: MAV yra septynių Europos partnerių projekto rezultatas: Ifa Akademie - mokymo ir švietimo centras (Vokietija), Neapolio universitetas Federico II (Italija), universitetas Stefan Cel Mare Suceava (Rumunija), Dafni Kentro Epaggelmatikis Katartisis (Graikija), Mokslinių tyrimų ir švietimo sintezės centras (Kipras), MAKRO Yonetim Gelistirme Danismanlik Ltd. (Turkija) ir Europos vadybos švietimo ir mokymosi (e-mel) (Anglija).

Šia praktika siekiama sukurti daugialypį suaugusiųjų savanorių mokymą, siekiant skatinti migrantų integraciją. Vadovo tikslas - mokyti savanorius, dirbančius su pabėgėliais, tapti migrantų mentorais, vadovauti jiems profesinėje ir socialinėje visuomenės integracijoje. „MAV“ projekte yra keturi pagrindiniai rezultatai: gairės mokytojams, skirtos motyvuoti suaugusiųjų migrantus, remiančius migraciją, MAV suaugusiųjų mokymosi priemonių rinkinio kūrimas, MAV suaugusiųjų mokymosi kursas „Savanoriai migrantų integracijos srityje“ ir „MAV Communications“ priemonių rinkinys.

MAV projekte dalyvauja 26 ekspertai iš visų šalių partnerių iš Vokietijos, Graikijos, Italijos, Didžiosios Britanijos, Kipro ir Turkijos. Visą medžiagą bus galima nemokamai parsisiųsti šešiomis partnerių kalbomis: vokiečių, anglų, graikų, italų, rumunų ir turkų.

- Plačiau: <http://mav-eu.info/contact/>

Geroji praktika A.12

- Pavadinimas: dienos centras Pabradėje “Kultūrų įkalnė”

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Lietuva

- Įgyvendinimo laikotarpis: nuo 2008

- Trumpas aprašymas: Dienos centras „Kultūrų įkalnė“ įsikūręs Pabradėje šalia Užsieniečių registracijos centro. Čia prasideda pabėgėlio integracijos Lietuvoje kelionė. Tai - vieta, skirta susipažinti skirtingų kultūrų žmonėms ir Pabradės bendruomenei.

Centras organizuoja vaikų ugdymo veiklą, kultūrines popietes moterims, socialinę, teisinę ir psichologinę konsultaciją suaugusiems. Centras siūlo rankdarbių ir lietuvių kalbos pamokas, galima naudoti kompiuterius, internetą, biblioteką, taip pat lankyti informacinių technologijų pamokas. Šis centras yra unikalus, nes visos sesijos, pamokos ir šventės vyksta su vietos bendruomene. Prieglobsčio prašytojai Lietuvoje yra integruojami į šalį, kultūrą ir tradicijas nuo jų pirmųjų dienų. Šiuo metu dienos centre „Kultūrų įkalnė“ apsilanko apie 40 pabėgėlių.

- Plačiau: <http://www.vilnius.caritas.lt/caritas-padaliniai/uzsienieciu-integracijos-programa/veikla.html>

Kategorija B: Studijų ir profesinių kvalifikacijų pripažinimo procedūros

Geroji praktika B.1:

- Pavadinimas: Europos aktuarų asociacija
- Šalis, kurioje įgyvendinama: JK
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: Tai yra tarptautiniai arba dvišaliai susitarimai, numatyti siekiant suteikti pabėgėliams teises į pripažinimą ir licenciją verstis savo profesija kitose Europos šalyse. Tai taikoma daugeliui profesijų, pavyzdžiui, inžinierių, gydytojų ir aktuarų.
- Plačiau: <https://actuary.eu/>

Geroji praktika B.2:

- Pavadinimas: RETAS – pabėgėlių švietimo ir mokymo patariamoji tarnyba
- Šalis, kurioje įgyvendinama: JK
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: Inicatyva, sukurta siekiant padėti skirtingoms pabėgėlių grupėms pripažinti jų kvalifikaciją ir padėti jiems integruotis į darbo rinką. Ji padeda pabėgėliams pripažinti kvalifikacijas, ypatingą dėmesį skiriant moterims.
- Plačiau: <https://www.refugeecouncil.org.uk/servicedirectoryupdate>

Geroji praktika B.3:

- Pavadinimas: Migrantų kvalifikacijų bei kompetencijų pripažinimas mokymo srityje Škotijoje
- Šalis, kurioje įgyvendinama: JK
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: Procesas, kurį valdo Taryba padedanti pabėgėlių akademikams, siekdama padėti pabėgėliams sklandžiau pereiti prie darbo, pripažįstant migrantų kvalifikaciją ir kompetencijas mokant Škotijoje. Ji suteikia stipendijas pabėgėliams, kurie dirbo savo šalyje dirbo kaip mokslo darbuotojai ar dėstytojai, leidžiant jiems persikvalifikuoti ir įsidarbinti JK, vykdyti švietimo, užimtumo ir mokymo bei užimtumo konsultavimo veiklas.
- Plačiau: <http://www.academic-refugees.org/>

Geroji praktika B.4:

- Pavadinimas: Ankstesnio mokymosi akreditavimas (APL)
- Šalis, kurioje įgyvendinama: JK
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: Ilgalaikis mechanizmas, skirtas pripažinti ankstesnį neformalųjį ir neformalųjį mokymąsi, priėmimui į aukštąsias mokyklas ir aukštojo mokslo kreditams gauti. Jei pabėgėlis universitete ar aukštojo mokslo įstaigoje savo gimtojoje šalyje studijavo arba pasiekė tam tikrus mokymosi rezultatus per agentūrą veikiančią arba profesinę patirtį, gali būti, kad jis gali kreiptis dėl ankstesnio mokymosi akreditavimo. Toks ankstesnis mokymas turėtų atitikti kvalifikaciją ir patirtį, reikalingą priimant į atitinkamą magistro programą.
- Plačiau: <https://www.kcl.ac.uk/study/learningteaching/kli/Programmes/apl.aspx>

Geroji praktika B. 5:

- Pavadinimas: „European Qualifications Passport: a new assessment tool of the higher education qualifications for refugees“ projektas (Europos kvalifikacijų pasas)
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Graikija
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: Ši iniciatyva yra bandomasis projektas, kurį vykdo Europos Tarybos Švietimo departamentas pagal Veiksmų planą „Kurti integracines visuomenes“. Partneriai - Graikijos švietimo, mokslinių tyrimų ir religijos reikalų ministerija ir kvalifikacijos pripažinimo centrai Graikijoje, Italijoje, Norvegijoje ir JK. UNHCR biuras Graikijoje taip pat remia šį projektą. Pirmieji Europos pabėgėlių kvalifikacijos pasai buvo išduoti 2017 m. kovo mėn. Atėnuose. Šis sertifikatas padės pabėgėliams, kurie turėjo pabėgti iš savo šalių, bet nori tęsti studijas ar darbą. Siekiama palaipsniui sukurti sistemą, kurią ateityje galėtų naudoti visos šalys. Europos pabėgėlių kvalifikacijos pase yra trys skyriai - vertinimo dalis, aiškinamoji dalis ir patarimai dėl tolesnių veiksmų. Dokumento vertinimo dalyje pateikiama informacija, apibūdinanti aukščiausią pasiektą (-as) kvalifikaciją (-as), dalyko sritį, kitas atitinkamas kvalifikacijas, darbo patirtį ir kalbos mokėjimą. Aiškinamuosiuose ir patariamuosiuose skyriuose pateikiama informacija apie dokumento būklę ir trumpas bandomojo projekto aprašymas. Įvertinimas yra turimų dokumentų vertinimo derinys, apimantis daug informacijos, gautos atliekant ankstesnius vertinimus ir struktūrizuotą pokalbį. Todėl dokumente pateikiama patikima informacija, susijusi su įdarbinimu, stažuotėmis, dalyvavimu kvalifikaciniuose kursuose ir studijoms.
- Plačiau: <http://www.coe.int/en/web/education/recognition-of-refugees-qualifications>
- Galimybė pritaikyti kitoje šalyje/kitame kontekste: Pirmieji Europos pabėgėlių kvalifikacijų pasai buvo išduoti 2017 m. kovo mėn. Atėnuose. Antrieji pasai buvo išduoti vėliau dar 38 pabėgėliams.

Geroji praktika B.6:

- Pavadinimas: Pabėgėlių sveikatos priežiūros specialistų grupė

- Šalis, kurioje įgyvendinama: JK

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Pabėgėlių tarybos, kaip pagrindinio partnerio, įgyvendintas projektas, skirtas padėti pabėgėlių gydytojams. Jis padeda pabėgėlių gydytojams pakartotinai kvalifikuotis pagal JK standartus ir užtikrinti jų profesinę kvalifikaciją atitinkantį darbą. Tai padeda pabėgėlių gydytojams:

1) Atnaujinti medicinos žinias ir įgūdžius prieš laikant PLAB 1 ir 2 dalių egzaminus

2) Gerinti jų kalbos ir bendravimo įgūdžius

3) Pasiruošti dirbti NHS ir rūpintis pacientu

4) Susipažinti su JK medicinos procedūromis ir sistema

5) Suprasti JK įdarbinimo procesus ir ugdyti būtinus įgūdžius

6) Rasti darbą per CAPS (klinikinės praktikos schemą) ar kitais būdais

7) Sukurti ir palaikyti stiprų tarpusavio tinklą, kad būtų dalijamasi patirtimi ir vienas kitam teikiama emocinė, socialinė bei praktinė pagalba.

- Plačiau:

https://www.refugeecouncil.org.uk/what_we_do/refugee_services/refugees_into_jobs/refugee_health_professionals

Geroji praktika B. 7:

- Pavadinimas: Profesinių studijų pripažinimas ir galimybė dirbti pagal reglamentuojamą profesiją

- Šalis, kurioje įgyvendinama: JK

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Tai projektas, kurį įgyvendina labdaros organizacija Migrantų pagalba, siekiant paremti prieglobsčio prašymus JK ir suteikti prieglobsčio konsultacijų ir patarimų tarnybaskonsultacijas bei rekomendacinio pobūdžio paslaugas. Jis teikia pagrindinę informaciją, patarimus bei rekomendacijas konsultacijų centrą telefonu arba tiesioginių susitikimų metu pirminiuose apgyvendinimo centruose. Daugiakalbė informacija pateikiama per Migrantų pagalbos svetainę įvairiomis formomis: žiniatinklio / vaizdo pristatymai, garso pranešimai ir rašytiniai pranešimai. Jie yra paruošti 15 kalbų ir gali būti atsisiųsti.

- Plačiau: <http://www.migranthelpuk.org>

Geroji praktika B.8

-Pavadinimas: Bendruomenė "INTEGRATION THROUGH QUALIFICATION (IQ)

-Šalis, kurioje įgyvendinama: Vokietija

-Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

-Trumpas aprašymas: Tai programa, kurią koordinuoja IQ sklaidos projektas (IQ DP). Jis apima 16 regioninių bendruomenių (po vieną kiekvienam federaliniam regionui). Siūlomos konsultacijos kvalifikacijų pripažinimui ir įgūdžių tobulinimui bei plėtojimui, taip pat įgyvendinami papildomi mokymai, kad būtų visiškai pripažįstama užsienio kvalifikacija. Be to, kompetencijos centrai yra atsakingi už specializuotų patarimų teikimą politikos, verslo ir viešojo administravimo sprendimų priėmėjams. Tai gali būti nuo kokybės standartų kūrimo ir mokymosi medžiagos iki mokslinių tyrimų rezultatų sklaidos.

-Plačiau: <https://www.netzwerk-iq.de/network-iq-start-page/network-iq/programme-description.html>

Geroji praktika B.9

-Pavadinimas: "PRIPAŽINIMAS VOKIETIJOJE" - internetinė svetainė

-Šalis, kurioje įgyvendinama: Vokietija

-Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

-Trumpas aprašymas: Tai daugiakalbis federalinės vyriausybės portalas užsienio profesinių kvalifikacijų pripažinimui. Portalas glaudžiai bendradarbiauja su tinklu IQ. Programą finansuoja Federalinė darbo ir socialinių reikalų ministerija (BMAS) ir Europos socialinis fondas (ESF). Strateginiai partneriai įgyvendinant programą yra Federalinė švietimo ir mokslinių tyrimų ministerija (BMBF) ir Federalinė užimtumo agentūra (BA). Šio interneto portalo naudojimas yra labai paprastas ir numato tam tikrus veiksmus: 1) naudotis „Quick Check“, kad sužinotumėte daugiau apie reikalavimus gyventi ir dirbti Vokietijoje; 2) naudotis pripažinimo ieškikliu, norint patikrinti, ar oficialus kvalifikacijos pripažinimas yra būtinas ir/ar padėtų rasti darbą Vokietijoje; 3) teikti profesinės ar profesinės kvalifikacijos prašymą; 4) Pripažinimo institucija patikrins paraišką; 5) Pripažinimo institucija atsiųs pripažinimo sertifikatą (dalinį arba pilną).

-Plačiau: <https://www.recognition-in-Vokietija.info/>

Geroji praktika B.10

-Pavadinimas: MigraNet/InteGRAID/ProfilPass

-Šalis, kurioje įgyvendinama: Vokietija (Bavaria)

-Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

-Trumpas aprašymas: Tai viena iš 16 regioninių bendruomenių (Bundesland Bavarija), kuri suveda institucijas, organizacijas ir įmones su asociacijomis, dirbančiomis migracijos srityje, siekiant pagerinti migrantų integraciją į darbo rinką, ypač Bavarijoje. Organizacija, įgyvendinanti šį tikslą, yra tür-an-tür.

-Plačiau: <http://www.migranet.org/>

Geroji praktika B. 11:

- Pavadinimas: Profesinių studijų pripažinimas ir galimybė dirbti pagal reglamentuojamą profesiją

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Ispanija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: n/a

- Plačiau: <http://www.mecd.gob.es/servicios-al-ciudadano-mecd/en/catalogo/educacion/gestion-titulos/estudios-universitarios/titulos-extranjeras/homologacion-educacion-superior.html>

Geroji praktika B. 12:

- Pavadinimas: Neformalių įgūdžių ir kompetencijų pripažinimas ir darbo patirtis

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Ispanija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Tai yra oficiali procedūra, naudojama Ispanijoje, siekiant kreiptis dėl užsienio institucijų išduotų aukštojo mokslo kvalifikacijų arba magistro titulų, suteikiančių teisę į reglamentuojamą profesiją Ispanijoje, patvirtinimo ar pripažinimo. Numatyta, kad pareiškėjas siunčia Ispanijos švietimo ministerijai dokumentų sąrašą (dokumentai, patvirtinantys pareiškėjo tapatybę ir pilietybę, diplomą, akademinį raštą, mokestį už mokestį. Ispanų kalbos kompetencijos akreditavimas). Visi dokumentai turi būti: 1) legalizuoti diplomatiniais kanalais (Švietimo ministerija, Užsienio reikalų ministerija arba Ispanijos diplomatinė ar konsulinė atstovybė); 2) turėti oficialius vertimus į ispanų kalbą; 3) pripažinti atitinkamos institucijos

- Plačiau: <http://www.todofp.es/inicio.html>

Geroji praktika B. 13:

- Pavadinimas: TodoFP internetinė svetainė

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Ispanija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Tai oficiali Ispanijoje naudojama procedūra, skirta įvertinti ir pripažinti profesinę kompetenciją, įgytą per darbo patirtį ir neformalųjį bei savaiminį mokymą. Procedūra apima šiuos etapus:

1) Rekomendacijos, remiantis pateiktais dokumentais: Patarėjas parengia neprivalomą ataskaitą. Jei jis yra teigiamas, kandidatas gali turėti prieigą prie vertinimo etapo. Jei neigiamas, ataskaitoje nurodomas papildomas mokymas, kurį turi atlikti kandidatas, taip pat institucijos, kuriose jis gali jį gauti.

2) Profesinės kompetencijos vertinimas: tikrinama, ar kandidatas turi reikiamą profesinę kompetenciją.

3) Profesinės kompetencijos akreditavimas ir registravimas: akreditacija išduodama kandidatams, baigusiems kiekvienos kompetencijos padalinio, kuriam įrodyta profesinė kompetencija, vertinimo etapą. Jei įvertintos darbuotojų profesinės kompetencijos nepakanka, kad būtų pasiektas profesinio mokymo pažymėjime arba profesinės patirties pažymėjime reikalingas kvalifikacijos lygis, jie yra iš dalies akredituoti. Taigi jie gali baigti mokymą, kad gautų atitinkamą kvalifikaciją arba pažymėjimą.

- Plačiau: <http://www.todofp.es/acreditacion-de-competencias.html>

Geroji praktika B. 14:

- Pavadinimas: Akademiniš užsienio kvalifikacijų pripažinimas

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Lietuva

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Akademiniš pripažinimas reiškia kvalifikacijos vertės akademinė prasme nustatymą, t. y. nustatoma, ar kvalifikacija iš esmės tenkina atitinkamai kvalifikacijai Lietuvoje keliamus reikalavimus akademinė prasme. Akademiniš užsienio kvalifikacijų pripažinimą, priklausomai nuo įgyto išsilavinimo lygmens ir siekiamo tikslo, Lietuvoje vykdo kelios institucijos:

- Studijų kokybės vertinimo centras
- Švietimo ir mokslo ministro įgaliojimą turinčios aukštosios mokyklos (šiuo metu tokį įgaliojimą turi Vilniaus universitetas, Vilniaus Gedimino technikos universitetas, Lietuvos sveikatos mokslų universitetas, Vytauto Didžiojo universitetas, Kauno technologijos universitetas, ISM vadybos ir ekonomikos universitetas, Mykolo Romerio universitetas, LCC tarptautinis universitetas ir Klaipėdos universitetas)
- Lietuvos mokslo taryba (užsienio mokslo (meno) daktaro laipsnių atveju)

Jei reikalingas kompetencijų įvertinimas, jį atlieka kompetencijų vertinimo institucijos: akredituotas socialinis partneris, kitas juridinis asmuo, turintis teisę vertinti asmens įgytas kompetencijas. Procedūra nemokama.

- Plačiau: http://www.skvc.lt/default/en/60/apply/documentation_requirements

Geroji praktika B. 15:

- Pavadinimas: Profesinis užsienio kvalifikacijų pripažinimas

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Lietuva

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Tai užsienyje įgytos kvalifikacijos pripažinimas, kai asmuo siekia imtis tam tikros profesinės veiklos. Atliekant profesinį kvalifikacijos pripažinimą svarbu ne tik įgyta kvalifikacija, bet ir, ar asmens žinios, profesiniai gebėjimai ir įgūdžiai pakankami imtis atitinkamos profesinės veiklos priimančioje šalyje.

Skiriami du profesinio pripažinimo tipai:

- kai profesija, kurios siekiama, yra reglamentuojama, t.y., kai sprendimą dėl tinkamumo tai profesijai priimamas centralizuotai paskirtos kompetentingos institucijos;
- kai profesija, kurios siekiama, yra nereglamentuojama, t.y., kai sprendimą dėl įdarbinimo priima darbdavys.

Atliekant profesinį pripažinimą dažnai prireikia ir akademinio pripažinimo, nes darbdaviams svarbu turėti informaciją apie kvalifikacijos akademinę vertę.

- Plačiau: <http://www.profesijos.lt/go.php/lit/IMG>

Geroji praktika B. 16:

- Pavadinimas: Pripažinimo tvarka pabėgėliams neturintiems dokumentų

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Lietuva

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Tai speciali procedūra, kurią siūlo Studijų kokybės vertinimo centras (SKVC) nedokumentuotiems pareiškėjams, kurie negali pateikti dokumentų dėl objektyvių priežasčių ir šiuo metu gyvena Lietuvoje. Procedūra apima pagrindinio išsilavinimo ataskaitos rengimą ir (arba) pareiškėjo kompetencijos išorinį vertinimą. Procedūra paprastai trunka apie 3 mėnesius. Norint nustatyti pabėgėlio tinkamumą procedūrai, pareiškėjas turėtų imtis šių veiksmų: 1) užpildyti paraiškos formą 2) pateikti bet kokius netiesioginius dokumentus, jei jie yra, pavyzdžiui, informacija apie profesinį licencijavimą, visus dokumentus, kuriuos buvo išdavusi mokykla 3) pateikti paaiškinimą, kodėl negali pateikti dokumentų. Dokumentai turi būti pateikti asmeniškai, elektroniniu paštu arba įgaliotojo atstovo. Procedūra yra nemokama.

- Plačiau: http://www.skvc.lt/default/en/60/apply/documentation_requirements

Geroji praktika B. 17:

- Pavadinimas: Bendra Europos prieglobsčio sistema
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Graikija
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: Europos standartas, kurį priėmė Graikijos švietimo ministerija. Jame numatoma, kad visi imigrantų vaikai turi teisę į valstybines mokyklas privalomu devynerių metų laikotarpiu. Migrančių vaikai turi tiesioginę prieigą prie Graikijos švietimo sistemos. Nuolatinių migrantų vaikai turi tokias pačias teises kaip ir Graikijos vaikai, o ne nuolatinių Graikijoje gyvenančių šeimų vaikai taip pat turi prieigą prie mokyklos ir ligoninių medicininei priežiūrai. Kai kurios mokyklos siūlo papildomas kalbų klases migrantų vaikams pagal Atėnų universiteto Tarpkultūrinio švietimo centro vykdomas programas. Švietimo ministerija taip pat sukūrė tarpkultūrines mokyklas, siekdama patenkinti įvairių kultūrinių, kalbinių ir etninių grupių vaikų poreikius.
- Plačiau: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/asylum_en

Geroji praktika B. 18:

- Pavadinimas: Projektas „European Qualifications Passport: a new assessment tool of the higher education qualifications for refugees“ (Europos kvalifikacinis pasas)
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Graikija
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: Bendras pripažinimo projektas, kurį koordinuoja Europos Tarybos švietimo departamentas, Graikijos švietimo, mokslinių tyrimų ir religijos reikalų ministerija ir kvalifikacijos pripažinimo centrai Graikijoje, Italijoje, Norvegijoje ir JK.
- Plačiau: <http://www.coe.int/en/web/education/recognition-of-refugees-qualifications>

Geroji praktika B. 19:

- Pavadinimas: PROCESS OF CERTIFICATION FOR ADEQUATE KNOWLEDGE OF GREEK LANGUAGE, HISTORY AND CULTURE: ODYSSEAS
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Graikija
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas:

Graikų kalbos, Graikijos istorijos ir graikų kultūros mokymai imigrantams – „ODYSSEUS“ programa, kuria siekiama suteikti kalbos įgūdžius, taip pat socialines ir tarpkultūrines kompetencijas, reikalingas dalyvių ir jų šeimų socialinei įtraukčiai. Švietimo projekte siūlomi tokie lygiai: A1 (kursų trukmė - 125 val.),

A2 (kursų trukmė - 175 val.), B1 (kursų trukmė - 185 val.) Ir B1, kuriuose akcentuojami kalbėjimo įgūdžiai (kursų trukmė - 195 val.). Programą koordinuoja Mokymosi visą gyvenimą generalinis sekretoriatas, remia Užimtumo ir socialinės apsaugos ministerija. Siekiama sukurti sertifikavimo procesą, kad būtų tinkamai žinomos graikų kalbos, istorijos ir kultūros žinios, suteikiant imigrantams galimybę mokytis kokybiškai ir efektyviai graikų kalbą, susipažinti su šalies kultūra ir istorija. Taip pat yra keletas mokymo programų, pavyzdžiui, amatininkų, namų ūkio, elektrikų, statybininkų ir kt

- Plačiau: <https://www.inedivim.gr/en/programmes-actions/%E2%80%99Codysseus-education-immigrants-greek-language-greek-history-and-greek-culture>

Geroji praktika B. 20:

- Pavadinimas: Education without Borders - projektas (UNINETTUNO) – „Švietimas be sienų“
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Italija
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: Tai internetinis universitetas, ypač skirtas pabėgėliams ir imigrantams, leidžiantis pripažinti imigranto praeitas studijas:
- Plačiau: www.istruzionesenzaconfini.it

Geroji praktika B.21

- Pavadinimas: Formedil Sistema – kompetencijų statybos srityje patvirtinimo procedūra
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Italija
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: Profesionalus ekspertas analizuoja ir pasirašo kompetencijų statybos srityje patvirtinimo dokumentą, grindžiamą asmenine kandidato patirtimi, atsižvelgiant į jo formaliojo švietimo karjerą ir praktinę darbo patirtį.

Jis buvo parengtas pagal projektus, numatytus „Matera 2019 - Europos kultūros sostinė“, pagal Silent University modelį. Politiniai pabėgėliai ir prieglobsčio prašytojai tampa mokytojais, kurie perduoda savo įgūdžius vietos gyventojams priimančiose šalyse

- Plačiau: www.formedil.it; <http://www.librettocompetenze.it/materiali/Validazione-competenze-da-esperienza-approcci-pratiche-in-Italia-in-Europa.pdf>

Geroji praktika B.22

- Pavadinimas: CIMEA - Centro di Informazione sulla Mobilità e le Equivalenze Accademiche (Akademinio mobilumo ir lygiavertiškumo informacijos centras)
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Italija
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: Tai Akademinio mobilumo ir lygiavertiškumo informacijos centras. Jame pateikiama informacija ir patarimai dėl kvalifikacijos pripažinimo ir su Italijos bei kiti su tarptautiniu išsilavinimu susiję klausimai. CIMEA turi tarptautinį dokumentų centrą ir specializuotas duomenų bazines apie užsienio aukštojo mokslo sistemas, nacionalinių kvalifikacijų rūšis ir nacionalinius teisės aktus aukštojo mokslo srityje. Ji suteikia nemokamus atsakymus į klausimus 10 000 žmonių per metus - konsultuoja klausimais susijusiais su kvalifikacijų pripažinimu ir vertinimu (kontaktai: Italijos ir užsienio universitetai, studentai, mokytojai ir mokslininkai, tarptautinės organizacijos, ministerijos, mokslinių tyrimų institucijos ir Italijos viešosios įstaigos, užsienio organizacijos, įmonės ir asociacijos). Ji suteikia palyginamumo sertifikatus, kad būtų lengviau susieti Italijos ir užsienio švietimo sistemas ir pripažinti studijas.
- Plačiau: <http://www.cimea.it>

Kategorija C: Konsultacijos ir įtraukimas į socialinį gyvenimą bei integracija į darbo rinką

Geroji praktika C.1

- Pavadinimas: Antro šanso mokyklų programa
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Graikija
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: Europos projektas, įgyvendinamas Graikijoje, kurį vykdo Nacionalinė švietimo ministerija. Projektas skirtas 18–30 metų migruojantiems suaugusiems, teisėtai gyvenantiems Graikijoje, kurie nėra baigę privalomo devynerių metų mokymo. Projektas taip pat suteikia pabėgėliams galimybę dalyvauti profesinio mokymo veikloje, kurį vadovauja Darbuotojų užimtumo organizacija (OAED), bendradarbiaudama su ES finansuojamais profesinio mokymo centrais.
- Plačiau: <https://www.inedivim.gr/en/programmes-actions/second-chance-schools>

Geroji praktika C.2

- Pavadinimas: Seksualinės ir reprodukcinės sveikatos ugdymo programa

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Graikija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: „Unmentionables Resource Center“ yra didelė, šviesi ir sveikintina bendruomenės centrinė būstinė Atėnų širdyje. Dvi pagrindinės klasės skirtos mokyti seksualinės ir reprodukcinės sveikatos ugdymo programą ir jaunimo fotografijos įgalinimo programą. Didesnėje klasėje taipogi galima rasti nemokamą parduotuvę, kurioje rasite daiktus, tokius kaip prezervatyvai, menstruacijų higienos produktai ir apatiniai drabužiai, kuriuos galima įsigyti už taškus, kurie uždirbti dalyvaujant mūsų klasėse ir dirbtuvėse. Konsultacinė patalpa, patogi ir privati erdvė, kas savaitę yra naudojama medicinos ir psichosocialinės paramos partneriams, kurie teikia sunkiai prieinamas priežiūras ir paramos paslaugas žmonėms, su kuriais dirbame. Bendruomenės pedagogai, kurie yra patys pabėgėliai ir moterys, teikia dešimt pamokų per savaitę keliomis kalbomis temomis, susijusiomis su reprodukcine fiziologija, menstruacijomis, seksualinėmis ir reprodukcinėmis teisėmis, šeimos planavimu ir kontraptikais, lytiniu keliu plintančiomis infekcijomis, santykiais, seksualiniu ir lytiniu pagrindu. Siekiant užtikrinti, kad mokymo programa būtų geriausiai pritaikyta Graikijoje gyvenančiai bendruomenei, buvo pradėtos šešios savaitės intensyvios fokusavimo grupės diskusijos su priverstinai perkeltais vyrais ir moterimis, kad būtų galima suprasti jų žinių bazę ir bendruomenės poreikius informuoti apie mokymo programos pritaikymą. Jie ir toliau dalyvauja programos stebėsenoje ir vertinime, siekdami užtikrinti, kad būtų pasiekti mokymosi tikslai, ir mokymo programos struktūra būtų gerai pritaikyta.

Nauda: Šia programa siekiama apsaugoti pabėgėlius nuo ligų, infekcijų, seksualinio ir lyties pagrindu, taip pat padėti jiems suteikti pragyvenimo ir mokymosi galimybių. Seksualinės ir reprodukcinės sveikatos priemonės, švietimas ir apsauga yra esminiai visų žmonių poreikiai. Tačiau šie pagrindai yra labiausiai nenuosekliai teikiami migracijos krizių metu dėl pasaulinių kultūrinių tabu ir ribotų lėšų.

Pasiektų žmonių: 56151

158391 išplatintų produktų

411 suorganizuotų švietimo sesijų

- Plačiau: <https://theunmentionablesglobal.org/resourcecenter>

Geroji praktika C.3:

- Pavadinimas: **Darbo ir pensijų departamento pabėgėlių užimtumo strategija**

- Šalis, kurioje įgyvendinama: JK

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas:

Tai projektas, gimęs siekiant įgyvendinti specialų pabėgėlių iniciatyvoms skirtą auditą, siekiant suteikti jiems galimybę dirbti priimančiojoje šalyje kaip verslininkams ar laisvai samdomiems darbuotojams.

- Plačiau: <https://www.gov.uk/government/organisations/department-for-work-pensions>

Geroji praktika C.4:

- Pavadinimas: Friendship (Draugystė)

- Šalis, kurioje įgyvendinama: JK

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Draugystės programa apima įvairias veiklas; kiekviena veikla yra galimybė susitikti su naujais žmonėmis ir susirasti draugų. Veiklos:

„Welcoming“ pietūs / draugiški draugai / „The Wee Blether“ / sveikinančios moterų kavinės

- Plačiau:

http://www.thewelcoming.org/friendship/?doing_wp_cron=1543943519.4007039070129394531250

Geroji praktika C.5

- Pavadinimas: Stažuotės pabėgėliams

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Italija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: n/a

- Plačiau: <http://www.sprar.it/> - <http://www.ilsicomoro.net/>

Geroji praktika C.6

- Pavadinimas: Integracinio pobūdžio veiklos

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Italija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: veiklos kaip priėmimo programos, skirtos politiniams pabėgėliams ir prieglobsčio prašytojams, dalis. Dalyviai gauna namą ir kas mėnesį pinigus už maistą ir asmenines išlaidas. Be to, jie turi prieigą prie:

- italų kalbos kursų

- Darbo orientavimo paslaugų

- Teisinės pagalbos

- Sveikatos pagalbos,
- Psichologinė pagalbos, jei reikia.

Be to, projekto operatoriai kartu su kiekvienu asmeniu aptaria jo pomėgius ir interesus, kad galėtų pagelbėti jam aktyvioje darbo paieškoje. Taip pat yra galimybė finansuoti trijų ar keturių mėnesių stažuotes, siekiant paremti įmones, norinčias samdyti migrantus. Laisvalaikiui organizuojamos profesionalios dirbtuvės (pvz., Siuvimo laboratorija, kompiuterinė laboratorija, virtuvės dirbtuvės ...) ir laisvalaikio veikla (pvz., Futbolo rungtynės ar teatro laboratorija). Projektas taip pat numato integracinę veiklą kaip galimybes bendrauti ir dirbti kartu su vietos gyventojais (susitikimai su pabėgėliais vietos mokyklose, dalyvavimas viešuose renginiuose).

- Plačiau: <http://www.sprar.it/> - <http://www.ilsicomoro.net/>

Geroji praktika C.7

- Pavadinimas: Teisinė pagalba

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Italija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: veiklos kaip priėmimo programos, skirtos politiniams pabėgėliams ir prieglobsčio prašytojams, dalis. Dalyviai gauna namą ir kas mėnesį pinigų už maistą ir asmenines išlaidas. Be to, jie turi prieigą prie:

- italų kalbos kursų
- Darbo orientavimo paslaugų
- Teisinės pagalbos
- Sveikatos pagalbos,
- Psichologinė pagalbos, jei reikia.

Be to, projekto operatoriai kartu su kiekvienu asmeniu aptaria jo pomėgius ir interesus, kad galėtų pagelbėti jam aktyvioje darbo paieškoje. Taip pat yra galimybė finansuoti trijų ar keturių mėnesių stažuotes, siekiant paremti įmones, norinčias samdyti migrantus. Laisvalaikiui organizuojamos profesionalios dirbtuvės (pvz., Siuvimo laboratorija, kompiuterinė laboratorija, virtuvės dirbtuvės ...) ir laisvalaikio veikla (pvz., Futbolo rungtynės ar teatro laboratorija). Projektas taip pat numato integracinę veiklą kaip galimybes bendrauti ir dirbti kartu su vietos gyventojais (susitikimai su pabėgėliais vietos mokyklose, dalyvavimas viešuose renginiuose).

- Plačiau: <http://www.sprar.it/> - <http://www.ilsicomoro.net/>

Geroji praktika C.8

- Pavadinimas: projektas „Together: refugees and youth“ (Kartu: pabėgėliai ir jaunimas)

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Lietuva

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Tai „Erasmus“ projektas, kurio tikslas - paveikti pabėgėlius, jaunimą ir jaunimo darbuotojus visose projekto šalyse. Pirma, vietos jaunimo darbas bus pagerintas įtraukiant pabėgėlius

su jų įgūdžiais ir patirtimi. Tai savo ruožtu papildys jaunimo darbuotojų kvalifikaciją. Tiek dalyvaujantys pabėgėliai, tiek jaunimas taip pat pagerins įgūdžius ir kompetencijas, išplės savo socialinius tinklus, skatins daugiakalbystę ir taps mažiau ksenofobiniais. Visa tai turės teigiamą poveikį jų būsimajai karjerai ir gyvenimui. Idealiu atveju tai galėtų lemti palankesnę visuomenės nuomonę apie pabėgėlius.

- Plačiau: <http://www.refugeeseurope.com/news-and-resources>

Geroji praktika C.9

- Pavadinimas: Mini darbo centras RPPC

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Lietuva

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Specialistai nedirbtų Rukloje nuolat, tačiau galėtų atvykti į Pabėgėlių priėmimo centrą kelias dienas. Pirminiu etapu ketinama atskirti, kurie pabėgėliai yra kvalifikuoti - jiems bus padedama sustiprinti darbo įgūdžius ar patariama, kaip pradėti savarankišką verslą. Tuo metu likusiems asmenims bus pasiūlytos konsultacijos dėl kvalifikacijos įgijimo. Kiekvienam sudarysime individualius užimtumo veiksmų planus.

- Plačiau: <http://www.rppc.lt/3732/activity/activity-fields/general-information-about-centre.html>

Geroji praktika C.10

- Pavadinimas: Pabėgėlių ir Migrantų integracijos Centras - InLT

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Lietuva

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu from 2004

- Trumpas aprašymas: Pabėgėlių ir Migrantų integracijos Centras - InLT, kuriame teikiamos konsultacijos pabėgėliams ir trečiųjų šalių piliečiams skatinant socialinį ir ekonominį jų savarankiškumą, ugdant kompetencijas, padedant spręsti gyvenimo Lietuvoje klausimus. Skatinant tarpkultūrinį dialogą ir tarpusavio pasitikėjimą.

Centre InLT vykdomos veiklos:

- Socialinės konsultacijos lankytojai konsultuojami mokesčių, švietimo, sveikatos priežiūros, socialinių garantijų, įsidarbinimo temomis.
- Teisinės konsultacijos suteikiama informacija užsieniečiams aktualiais teisiniais klausimais.
- Psichologinės konsultacijos padeda sumažinti emocinę įtampą, įveikti neigiamus jausmus ir atrasti savo stipriąsias puses.

- Profesinio orientavimo konsultacijos teikiama pagalba tiek ieškantiems darbo, tiek studijuojantiems užsieniečiams įvertinti savo profesinę kvalifikaciją bei profesinę patirtį.
- Lietuvių kalbos mokymai centro InLt lankytojai galės mokytis lietuvių kalbos ar pagilinti jau turimas žinias.
- Pilietinio orientavimo mokymai padedantys pažinti Lietuvos kultūrą ir tradicijas, daugiau sužinoti apie šalies geografiją ir istoriją, perprasti visuomenės bendravimo įgūdžius bei mentalitetą.
- Asmeninių kompetencijų ugdymas renginiai užsieniečiams aktualiomis temomis – lyčių, emocinio intelekto ugdymo, konfliktų valdymo, prisistatymo darbdaviui, bendravimo įgūdžių, vidinės motyvacijos klausimais.

- Plačiau: <https://www.facebook.com/www.redcross.lt/>

Geroji praktika C.11

- Pavadinimas: Dienos centras “Kultūrų namai” Vilniuje

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Lietuva

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu nuo 2006

- Trumpas aprašymas: Pabėgėliams, prieglobsčio prašytojams ir trečiųjų šalių piliečiams susitikti su vilniečiais skirtas dienos centras. Užsieniečiams, turintiems leidimą gyventi Lietuvoje, čia nemokamai teikiama teisinė, psichologinė pagalba, įdarbinimo specialisto konsultacijos, anglų kalbos pamokos, vyksta renginiai ir edukacinės veiklos, organizuojamas vaikų užimtumas konsultacijų metu.

- Plačiau: <http://www.vilnius.caritas.lt/caritas-padaliniai/uzsienieciu-integracijos-programa/veikla.html>

Geroji praktika C.12

- Pavadinimas: Darbo treneris (Job Coach)

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Vokietija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Šia praktika siekiama integruoti pabėgėlius ir migrantus, suteikiant jiems ateities perspektyvą ir padedant jiems būti finansiškai nepriklausomiems nuo vyriausybės lėšų. IntegrAIDE projektas „Job Coach“ suteikia profesinę kvalifikaciją, skirtą šviesti savanorius, padedančius pabėgėliams susirasti darbą. Tai padeda įmonėms, ieškančioms kvalifikuotų darbuotojų, kvalifikuotiems pabėgėliams ir savanoriams, norintiems padėti rasti vieniems kitus ir palengvinti integracijos į darbo rinką procesą.

- Plačiau: <http://integrai.de/>

Geroji praktika C.13

- Pavadinimas: Informationslotsenschulung, EMPOWER (Migrantai: potencialo atskleidimas, būdai savanoriškam darbui)
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Vokietija
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: Projektas, finansuojamas pagal „Lagfa“ projektą „Gyvenimas kartu - savanoriška veikla - integracija per įsipareigojimus“ iš Bavarijos socialinių reikalų ministerijos lėšų. Projekte siūlomos įvairios veiklos Pasau mieste.
- Plačiau: <https://gemeinsam-in-europa.de/>

Geroji praktika C.14

- Pavadinimas: FAM projektas
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Vokietija
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: Ekonominio forumo „Passau eV“ projektas „FAM“ integruoja pabėgėlius į pameistrystę regione. Mokiniai taip pat turėtų savanoriauti: tokiu būdu jie ne tik jie gauna tarpkultūrinį mokymą iš Perditos Wingerter, bet ir patys išbando savanorišką veiklą Vokietijoje. Kartu su savo kalbos rėmėjais, jie per vienerius metus dalyvaus labdaros veikloje ar projektuose, prie kurių jie gali prisidėti išnaudodami savo įgūdžius ir užmegzdami tolesnius ryšius.
- Plačiau: <http://www.wifo-passau.de/willkommen-fam-potentiale-nutzen/ueber-fam/massnahmen/>

Geroji praktika C. 15

Pavadinimas: Pabėgėlių darbo įtraukimo protokolas (Mursijos regionas, Ispanija), apdovanotas RegioStars Awards 2018.

- Bibliografija:

[http://www.sefcarm.es/web/pagina?IDCONTENIDO=57524&IDTIPO=100&RASTRO=c\\$m5060](http://www.sefcarm.es/web/pagina?IDCONTENIDO=57524&IDTIPO=100&RASTRO=c$m5060),
https://ec.europa.eu/regional_policy/en/projects/Ispanija/personalised-labour-market-integration-and-social-inclusion-for-refugees-in-murcia-Ispanija

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Ispanija (Mursijos regionas)
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu (07/2017-12/2020)

- Trumpas aprašymas: Pabėgėlių integracija į darbo rinką bei jų socialinė įtrauktis Mursijoje, Ispanijoje. Projekto metu socialinis darbuotojas parengia kiekvieno dalyvaujančio pabėgėlio integracijos planą, kad padėtų jiems įveikti kliūtis gyvenimui Ispanijoje. Praktinė parama gali apimti ispanų kalbos pamokas, Ispanijos gyvenimo kursus ir SEF darbo patarėjo pagalbą prašant darbo, atitinkančio jų įgūdžius.

Socialinis darbuotojas, glaudžiai bendradarbiaudamas su darbo patarėju, yra vienintelis pabėgėlio kontaktinis centras visoms organizacijoms ir padeda pabėgėliams toliau ieškoti darbo. Beveik pusė visų darbingo amžiaus pabėgėlių dabar dalyvauja šioje programoje.

Programos metu taip pat buvo nustatytas būdas gauti patikimus duomenis apie pabėgėlius Mursijoje, siekiant pašalinti institucines kliūtis jų integracijai.

ES iki 2020 m. finansavo 25 proc. programos išlaidų, o 75 proc. - Mursijos regioninės vyriausybės ir Ispanijos užimtumo ir socialinės apsaugos ministerijos. Po šio laikotarpio Mursijos regionas turės išlaikyti projektą iš savo biudžeto.

- Nauda: šioje programoje dalyvauja apie 50% Mursijoje gyvenančių darbingo amžiaus pabėgėlių.
- Plačiau: www.sefcarm.es

Geroji praktika C.16

- Pavadinimas: DIVEM, įvairovė įmonėse (projekto iniciatorius NVO ACCEM)
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Ispanija
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: Šį projektą vykdo NVO ACCEM. DIVEM siekia skatinti įvairovę įmonėse, didinti jos tvarumą. „DIVEM“ nori didinti informuotumą verslo sektoriuje, skatinti talentų valdymą ir įvairovę kaip novatoriškus aspektus, kurie suteikia organizacijai pridėtinę vertę. Svarbus aspektas, kurį reikia pabrėžti, yra tai, kad įvairovė yra turtas, į kurį įmonės turi atsižvelgti rengdamos savo CAP strategijoje. Projektas teikia asmeninę paramą ir patarimus įmonėms, kurios yra suinteresuotos plėtoti įvairovės valdymo planus savo socialinės atsakomybės politikoje.
- Plačiau: <https://divem.accem.es/diversidad-en-la-empresa/>
- Galimybė pritaikyti kitoje šalyje/kitame kontekste: didelė, bet reikia atsižvelgti į kontekstą

Geroji praktika C.17

- Pavadinimas: ANDALUCÍA INTEGRA
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Ispanija
- Įgyvendinimo laikotarpis: baigtas

- Trumpas aprašymas: ANDALUCÍA INTEGRA yra projektas, kurį koordinuoja Sevilijos prekybos rūmų fondas, įtrauktas į POCTEFEX programą (Tarpvalstybinio bendradarbiavimo programa - Išorės sienų programa) ir finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo. ANDALUCÍA INTEGRA siekia padidinti migrantų iš Maroko įdarbinamumą.

Projekto tikslas buvo nustatyti ir panaikinti integracijos kliūtis, analizuoti sėkmingas imigrantų integravimo veiklas, suburti dvi kultūras, skatinti moterų integraciją ir skatinti migrantų integraciją į Andalūzijos įmones.

- Plačiau: <http://www.redesinterculturales.org/system/files/programataller7.granada.pdf>

Geroji praktika C.18

- Pavadinimas: EXEQUO „Pažeidžiamieji migrantai: CIEs projektas“

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Ispanija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: „EXEQUO“ „Pažeidžiami migrantai: CIE“ yra projektas, kuriuo ketinama ginti Ispanijos CIE („Užsieniečių sulaikymo centrai“) internuotų asmenų teises. „Fernando Pombo“ fondas, bendradarbiaudamas su „Pueblos Unidos“, sukūrė šį projektą, kuriuo siekiama skatinti teisinės pagalbos teikimą labiausiai socialiai remtinoms socialinėms grupėms.

- Plačiau: <http://www.fundacionpombo.org/en/what-we-do/exequo-project/>

Kategorija D: Prieiga prie informacijos

Geroji praktika D. 1

- Pavadinimas: Išteklių vadovas pabėgėliams

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Ispanija (Valencijos provincija)

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Šiame vadove siekiama pateikti svarbiausią informaciją, susijusią su Valencijos viešųjų ir privačių organizacijų vykdomomis veiklomis ir priėmimo procedūromis, kurių darbas susijęs su pabėgėliais šioje geografinėje vietovėje. Vadovas suteiks aiškią informaciją pabėgėliams, atvykstantiems į šią Ispanijos teritoriją, apie tai, kaip ir į kokią organizaciją jie gali kreiptis. Vadovas yra ambicingiausio projekto „Benvinguts“ (Sveikinimas) dalis, kuriai vadovauja „Fundación por la Justicia“ (Teisingumo fondas), kurio pagrindinis tikslas yra skatinti veiksmus pabėgėlių naudai.

- Plačiau: <https://www.fundacionporlajusticia.org/es/que-hacemos/accion-social/guia-de-recursos-para-refugiados>

- Galimybė pritaikyti kitoje šalyje/kitame kontekste: didelis, bet svarbu atsižvelgti į kontekstą

Geroji praktika D. 2

- Pavadinimas: „One Stop Shop“ paslauga
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Graikija
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: „One Stop Shop“ paslauga veikia su fiksuota tarpprofesine grupe. Joje pateikiama informacija ir visapusiška parama įvairiais klausimais, pvz., padedant šeimai ar asmeniui suprasti, kaip savarankiškai veikti, teikiamos teisinės konsultacijos, informacija, kaip gauti viešąją priežiūrą, integruoti į mokyklą vaikus, gauti profesinį mokymą ir gauti paramą gaunant pajamas ir būstą. Be to, ji teikia paramą sprendžiant administracinius klausimus, pavyzdžiui, dėl mokesčių identifikavimo numerio ir socialinio draudimo numerio išdavimo, mokesčių deklaracijų pildymo ir kt.
- Plačiau: <https://www.gcr.gr/en/our-programs/itemlist/category/58-reception-one-stop-shop>

Geroji praktika D. 3

- Pavadinimas: Mes visi esame piliečiai
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Graikija
- Įgyvendinimo laikotarpis: baigėsi 2016 m. balandį
- Trumpas aprašymas: Projektą finansuoja Islandija, Lichtenšteinas ir Norvegija pagal EEE dotacijas Graikijos NVO programa „Mes visi esame piliečiai“. „Bodossaki“ fondas yra šios programos fondo valdytojas. Programos tikslas - stiprinti pilietinę visuomenę ir didinti NVO indėlį į socialinę teisingumą, demokratiją ir tvarų vystymąsi. Programa siekiama užkirsti kelią pabėgėlių socialinei marginalizacijai, ypatingą dėmesį skiriant labiausiai pažeidžiamoms grupėms, teikiant papildomas paslaugas, kuriomis siekiama stiprinti ir integruoti pabėgėlius.
- Plačiau: <http://www.weareallcitizens.gr/>

Geroji praktika D. 4

- Pavadinimas: Bedarbių migrantų ir pabėgėlių informavimas ir konsultavimas
- Šalis, kurioje įgyvendinama: Graikija
- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu
- Trumpas aprašymas: Atėnų miesto tarybos teikiama paslauga, teikianti informaciją apie užimtumo ir socialinės apsaugos teises, darbo rinką, legalizavimo ir integracijos Graikijoje klausimais. Siūloma anglų, rusų ir bulgarų kalbomis.

- Plačiau: <https://www.accmr.gr>

Geroji praktika D. 5

- Pavadinimas: Sutartis su vietine biblioteka

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Italija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Oficialus priėmimo centro ir vietos bibliotekos susitarimas leidžiantis migrantams lengvai naudotis bibliotekos teikiamomis paslaugomis.

- Plačiau: <http://www.ilsicomoro.net/>

Geroji praktika D. 6

- Pavadinimas: Integracijos vadovas (įmanoma prieiga internete, bei spausdintas variantas keturiomis kalbomis)

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Vokietija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Vadove pateikiama išsami ir svarbi informaciją apie visus pabėgėlių darbo Pasau regione aspektus ir padeda pabėgėliams ieškoti informacijos atsižvelgiant į jų konkrečius poreikius. Jame teikiama informacija apie teisinius aspektus, kalbos mokymą, sveikatos sistemą Vokietijoje ir pateikiamos gairės tarpasmeniniams ir kultūriniais santykiams Vokietijoje ir dominuojančiose šalyse, taip pat tarpkultūriniame mokyme. Jame taip pat aprašoma pramoginė ir kultūrinė veikla pabėgėliams. Jis yra lengvai prieinamas daugeliui žmonių nemokamai vokiečių, anglų, prancūzų ir arabų kalbomis.

- Plačiau: https://gemeinsam-in-europa.de/files/Informationslotsen%20in%20der%20FI%C3%BCchtlings-%20und%20Integrationsarbeit_Englisch.compressed.pdf

Geroji praktika D. 7

- Pavadinimas: Pabėgėlių gidas

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Vokietija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: šis gidas suteikia pabėgėliams pagrindinę informaciją apie Vokietiją ir vokiečių kalbą. Pagrindinis šio gido tikslas - padėti lankytojams, pabėgėliams ir būsimiems piliečiams dar prieš atvykimą ir orientuotis, jau atvykus į Vokietiją. Pagrindinės temos: viešasis gyvenimas, asmeninė laisvė,

bendruomenės gyvenimas, lygybė, aplinka ir ekologija, maistas, gėrimai ir rūkymas, formalumai, esant ekstremaliai situacijai.

Pabėgėlių vadovas skirtas žmonėms iš įvairių šalių (Sirija, Afganistanas, Sudanas ir Egiptas, Palestina ir kt. Gidas pateikiamas vokiečių, anglų, prancūzų, kurdų, Turku, puštų, dari, farsi, urdų, tigrinų, rusų, serbų, albanų, makedonų kalbomis.

- Plačiau: <http://www.refugeeguide.de/>

Geroji praktika D. 8

- Pavadinimas: Sveiki atvykę į Vokietiją

- Šalis, kurioje įgyvendinama: Vokietija

- Įgyvendinimo laikotarpis: Šiuo metu

- Trumpas aprašymas: Miuncheno forumo, skirto islamui, pagrindinis tikslas yra sukurti tiltą tarp islamo ir Europos, ir tuo siekima dekonstruoti islamo sampratą kaip grėsmę Europai ir tuo pačiu metu norima paaiškinti Europos kultūrą ir Vakarų Europą, demokratines vertybes islamo bendruomenei. Galutinis rezultatas yra abipusis pripažinimas ir pagarba tarp bendruomenių ir abiejų identitetų harmoninis sambūvis. Brošiūra buvo sukurta kaip priemonė prieš ekstremizmą, rasizmą ir ksenofobiją. Brošiūros paskelbimo tikslas buvo palengvinti pabėgėlių integraciją ir jų dalyvavimą visuomenėje, teikiant pagrindinę informaciją religijos, istorijos, kasdienio gyvenimo, abipusės pagarbos ir tolerancijos temomis. Galima atsisiųsti pdf dokumentu vokiečių, anglų ir arabų kalbomis.

- Plačiau: <http://www.islam-muenchen.de/>